

Ίση Μεταχείριση

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 2011 (άρθρο 20, παράγρ. 3 του Ν. 3304/2005)

ΟΨΕΙΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΛΟΓΩ ΗΛΙΚΙΑΣ

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΛΟΓΩ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Η ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΤΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ

Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΩΣ ΦΟΡΕΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΡΟΜΑ

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑ

Η παρούσα έκθεση αποτυπώνει τη δράση του Συνηγόρου το έτος 2011 ως φορέα προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, σύμφωνα με την κατά τον Ν. 3304/2005 αρμοδιότητά του.

Ο συνολικός αριθμός των υποθέσεων που εξετάστηκαν το έτος 2011 και αφορούν διακρίσεις στο πλαίσιο του Ν. 3304/2005 κυμαίνεται στα ίδια περίπου επίπεδα με το 2010. Η διαπίστωση που είχε αποτυπωθεί στην έκθεση του έτους 2010 σχετικά με την αυξητική, συγκριτικά με άλλα έτη, τάση που εμφανίζουν υποθέσεις διακρίσεων οι οποίες εμπíπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο του Ν. 3304/2005 επιβεβαιώνεται και για το έτος 2011. Το γεγονός αυτό ισχυροποιεί την εκτίμηση ότι παρατηρείται προοδευτική εξοικείωση των πολιτών με ένα περίπλοκο νομοθετικό πλαίσιο. Η εκτίμηση αυτή αφορά ιδίως διακρίσεις λόγω αναπηρίας και ηλικίας, αφού το σύνολο σχεδόν των υποθέσεων αυτής της κατηγορίας εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 3304/2005.

Σε κάθε περίπτωση πάντως, παραμένει επίκαιρη η ανάγκη περαιτέρω ενημέρωσης των πολιτών όσον αφορά την παρεχόμενη προστασία από τον νόμο κατά των διακρίσεων για το σύνολο των λόγων διάκρισης.

Ιδίως για τους λόγους εκείνους των οποίων η δημοσιοποίηση θα μπορούσε να λειτουργήσει ανασχετικά για την απόφαση του πολίτη να διεκδικήσει έννομη προστασία και να υποβάλει σχετική ανα-

φορά (σεξουαλικός προσανατολισμός, θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις). Είναι χαρακτηριστικό ότι και το έτος 2011 απουσιάζουν σχεδόν πλήρως αναφορές για διακρίσεις λόγω θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων και σεξουαλικού προσανατολισμού, γεγονός που εξακολουθεί να προβληματίζει έντονα, αφού προφανώς και δεν μπορεί να εκληφθεί ως ένδειξη, πολλών δε μάλλον ως τεκμήριο, ανυπαρξίας διακρίσεων στα πεδία αυτά. Αντιθέτως, στην περίπτωση των διακρίσεων λόγω φυλετικής καταγωγής είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι οι οικείες υποθέσεις εξακολουθούν να καταλαμβάνουν σημαντικό ποσοστό στον συνολικό αριθμό αναφορών που κάθε έτος υποβάλλονται για διακρίσεις, χωρίς ωστόσο ακόμη ο αριθμός τους να κρίνεται αντιπροσωπευτικός της ιδιαίτερης έντασης και οξύτητας των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες (Ρομά) (βλ. Γράφημα 14).

Στο πλαίσιο αυτό, καθίσταται προφανής η ανάγκη περαιτέρω δραστηριοποίησης του Συνηγόρου ως προς την ενημέρωση των πολιτών και την ενθάρρυνση υποβολής σχετικών αναφορών. Το έτος 2012 ο Συνήγορος πρόκειται να υλοποιήσει δράση για τη δημιουργία δικτύωσης σε όλα τα επιμέρους πεδία των διακρίσεων, αξιοποιώντας την εμπειρία του από την επιτυχή δημιουργία και διατήρηση δικτύου για τους Ρομά. Η πρωτοβουλία αυτή έχει ενταχθεί σε πλαίσιο δράσεων με την επωνυμία «Ιρις», οι οποίες χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα «Progress» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στόχος της είναι αφενός να αυξηθούν οι οικείες αναφορές και αφετέρου οι φορείς και οι οργανώσεις που δραστηριοποιού-

νται στα εν λόγω ζητήματα να εξοικειωθούν με την οικεία νομοθεσία και την παρεχόμενη προστασία. Κύρια δε επιδίωξη είναι ο Συνήγορος να συνεισφέρει ώστε σταδιακά να διαμορφωθεί μια συνολικότερη κουλτούρα κατά των διακρίσεων, τόσο στον τρόπο άσκησης της διοικητικής δράσης όσο και στις αντιλήψεις του ευρύτερου κοινού. Προς τον σκοπό αυτό, θα επιδιωχθεί η θεσμική συνεργασία του με τον νεοϊδρυθέντα θεσμό του Συμπαραστάτη του Δημότη προκειμένου να καταστεί δυνατή η περιφερειακή αξιοποίηση της εμπειρίας του Συνηγόρου, αλλά και η υποστήριξη σε περιφερειακό επίπεδο δράσεων που θα μπορούσαν να ενδυναμώσουν το ως άνω εγχείρημα.

Ως ιδιαίτερα ενθαρρυντική αξιολογείται η επιτυχής παρέμβαση της ανεξάρτητης αρχής σε σημαντικό αριθμό υποθέσεων που διερευνήθηκαν το έτος 2011, ιδίως στα πεδία διακρίσεων λόγω ηλικίας, αναπηρίας και φυλετικής καταγωγής (Ρομά).

Το γεγονός αυτό είναι εξαιρετικά ενθαρρυντικό και ελπιδοφόρο, τόσο στο σκέλος που αφορά την επιτυχή αξιοποίηση των θεσμικών εργαλείων που παρέχονται στην κείμενη νομοθεσία από τον ίδιο τον Συνήγορο όσο και ως προς την εξοικείωση των εμπλεκόμενων υπηρεσιών με την παρεχόμενη προστασία και τις υποχρεώσεις τους.

Τέλος, εξακολουθεί να υφίσταται ο γενικότερος προβληματισμός της ανεξάρτητης αρχής, όπως έχει επανειλημμένα επισημανθεί¹, αναφορικά με τους περιορισμούς στο πεδίο εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας, καθώς και την αποτελεσματικότητά της στην καταπολέμηση των διακρίσεων.

¹ Ειδική ετήσια έκθεση 2010, σ. 25-26· και Ειδική ετήσια έκθεση 2009, σ. 33-34.

ΟΥΦΕΙΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

Κατά το 2011, ο Συνήγορος διερεύνησε 57 υποθέσεις στις οποίες εφέρετο να συντρέχει διακριτική μεταχείριση σε βάρος κάποιου ή κάποιων προσώπων για λόγους που αναφέρονται στις διατάξεις του Ν. 3304/2005.

Από το σύνολο των αναφορών αυτών αρχειοθετήθηκαν 9, επειδή κρίθηκαν εκτός αρμοδιότητας, αβάσιμες ή επειδή διακόπηκε η διερεύνησή τους λόγω μη προσκόμισης στοιχείων από τους ενδιαφερομένους.

Η έκβαση των υποθέσεων των οποίων η διερεύνηση ολοκληρώθηκε το 2011 (21) ήταν κατ' αρχάς θετική για τον πολίτη σε 14 περιπτώσεις, ενώ σε 4 περιπτώσεις διαπιστώθηκε άρνηση συμμόρφωσης από την πλευρά της διοίκησης και σε 3 από αυτές διαπιστώθηκε ότι τελικώς η διοίκηση ήταν σύνομη.

Οι υπόλοιπες 27 εξακολουθούν να διερευνώνται, καθώς εκκρεμεί η τελική θέση της διοίκησης. Επί μακρόν εκκρεμείς παραμένουν ιδίως περιπτώσεις που αφορούν τη στεγαστική αποκατάσταση των Ρομά (σύνολο υποθέσεων: 18), οι οποίες εντάσσονται στη στρατηγική δράση του Συνηγόρου όπως αυτή εξειδικεύεται στο παρόν κεφάλαιο. Η εκκρεμότητα αυτή οφείλεται μεταξύ άλλων και στην επιλογή του Συνηγόρου να διατηρεί ενεργό την παρέμβασή του σε όλα τα στάδια εξέλιξης, μέχρι την οριστική αντιμετώπιση του προβλήματος, λόγω του δομικού-συστημικού χαρακτήρα που εμφανίζουν οι διακρίσεις στο πεδίο αυτό.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

Λήψη μέτρων εύλογων προσαρμογών – Αίτημα μετάταξης

Μόνιμος υπάλληλος σε Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) ζήτησε τη διαμεσολάβηση του Συνηγόρου προκειμένου να γίνει δεκτό το αίτημά του για μετάταξη σε ΚΕΠ πόλης στην οποία διαμένουν οι γονείς του, επικαλούμενος –μεταξύ άλλων– σοβαρούς λόγους υγείας. Το αίτημά του αυτό είχε ήδη απορριφθεί από τη Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας των ΚΕΠ του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με το αιτιολογικό ότι δεν είχε συμπληρωθεί πενταετής παραμονή στη θέση της αρχικής τοποθέτησης και επομένως η μετάταξη δεν ήταν επιτρεπτή σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν. 3448/2006.

Ο Συνήγορος σε σχετική παρέμβασή του επισήμανε ότι η προαναφερόμενη διάταξη παραβιάζει τις υποχρεώσεις του ελληνικού δημοσίου ως εργοδότη, όπως αυτές προβλέπονται στο άρθρο 10 του Ν. 3304/2005 (περί λήψης μέτρων εύλογων προσαρμογών), δεδομένου ότι δεν καταλείπεται κανένα περιθώριο κατ' ουσίαν εκτίμησης του οικείου αιτήματος, ιδίως σε περιπτώσεις υπαλλήλων με αναπηρία που αιτούνται απόσπασης ή μετάταξης και αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσχέρειες κατά την παροχή εργασίας στον τόπο όπου ασκούν τα καθήκοντά τους. Στο πλαίσιο αυτό, αντικειμενικές συνθήκες όπως η ανάγκη συστηματικής και εξειδικευμένης ιατρικής παρακολούθησης και φροντίδας ή η ανάγκη υποστήριξης από το οικογενειακό και φιλικό τους περιβάλλον δεν καθίσταται δυνατόν να συνεκτιμηθούν προς την κατεύθυνση διευκόλυνσης των όρων παροχής της εργασίας τους. Ενόψει

αυτών, ο Συνήγορος ζήτησε από τη διοίκηση να εξετάσει επί της ουσίας το αίτημα του αναφερομένου για μετάταξη, διερευνώντας αφενός τις υπηρεσιακές ανάγκες του ΚΕΠ από το οποίο ζητείται μετάταξη – καθώς επίσης και εναλλακτικούς τρόπους κάλυψης του κενού που θα προκαλέσει ενδεχόμενη ικανοποίηση του αιτήματός του– και αφετέρου την πραγματική βασιμότητα των λόγων που καθιστούν αναγκαία τη μετάταξη ως μέτρο εύλογης προσαρμογής λόγω αναπηρίας.

Θετική εξέλιξη

Τελικώς, το ζήτημα ρυθμίστηκε νομοθετικά, και συγκεκριμένα με τη διάταξη του άρθρου 53 του Ν. 3979/2011, η οποία προβλέπει πλέον τη δυνατότητα εκούσιας μετάταξης ή απόσπασης –χωρίς να προϋποθέτει την αμοιβαία μετακίνηση– υπαλλήλων ΚΕΠ που πάσχουν από δυσίατα ή ανίατα νοσήματα ή παρουσιάζουν αναπηρία 67% και άνω.

Μετά την εξέλιξη αυτή, ο Συνήγορος ολοκλήρωσε την παρέμβασή του (υπόθεση 138797/2011).

Λήψη μέτρων εύλογων προσαρμογών – Αίτημα για χρήση δικαιώματος μειωμένου ωραρίου

Εργαζόμενη σε δημόσιο νοσοκομείο σε θέση διοικητικής υπαλλήλου, η οποία κάνει χρήση του δικαιώματος για μειωμένο ωράριο κατά 1 ώρα ως άτομο με αναπηρία, ζήτησε τη διαμεσολάβηση του Συνηγόρου ώστε να εξαιρεθεί από την υποχρέωση να απασχολείται τα απογεύματα και τις αργίες κατά τις οποίες λειτουργεί το νοσοκομείο. Η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ότι κατά τις

ώρες αυτές δεν υπάρχει άλλος διοικητικός υπάλληλος ο οποίος να εκτελεί υπηρεσία, με αποτέλεσμα αφενός να μην μπορεί να αποχωρήσει νωρίτερα (κάνοντας χρήση του δικαιώματος για μειωμένο ωράριο) και αφετέρου να μην μπορεί να κάνει διαλείμματα λόγω της συνεχούς προσέλευσης των ασθενών, γεγονός που επιβαρύνει περαιτέρω την κατάσταση της υγείας της.

Στο πλαίσιο άτυπης διαμεσολάβησης, ο Συνήγορος ενημέρωσε σε τηλεφωνική επικοινωνία τη διοίκηση του νοσοκομείου για το νομικό πλαίσιο με βάση το οποίο θα πρέπει να εξεταστεί επί της ουσίας το αίτημα (ήτοι το άρθρο 10 του Ν. 3304/2005). Πρότεινε να εξαιρεθεί η αναφερόμενη από την ως άνω υποχρέωση, εφόσον προσκομίσει ιατρική βεβαίωση που να πιστοποιεί την ανάγκη για διαλείμματα κατά την εργασία και εφόσον κάτι τέτοιο δεν οδηγεί σε δυσανάλογη αύξηση της συχνότητας με την οποία οι υπόλοιποι διοικητικοί υπάλληλοι του νοσοκομείου καλούνται να εργαστούν τα απογεύματα και τις αργίες. Σε συνέχεια της παρέμβασης αυτής, η προσφεύγουσα ενημέρωσε τον Συνήγορο ότι το αίτημά της ικανοποιήθηκε (υπόθεση 142727/2011).

Επαγγελματική κατάρτιση – Απαίτηση προσκόμισης ιατρικών εξετάσεων για σύφιλη, ηπατίτιδα τύπου Β, C και HIV/AIDS για την εισαγωγή μαθητών και καταρτιζομένων στον ΟΤΕΚ

Ο Συνήγορος εξέτασε αναφορά η οποία υπεβλήθη από τη Μη Κυβερνητική Οργάνωση (ΜΚΟ) «Κέντρο Ζωής», εκπροσωπώντας άμεσα ενδιαφερόμενο, σχετικά με την απαίτηση να προσκομίζονται ιατρικές εξετάσεις για σύφιλη, ηπατίτιδα τύπου Β, C και HIV/AIDS προκειμένου να εισάγονται μαθητές και καταρτιζόμενοι στον Οργανισμό

Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΟΤΕΚ). Ο Συνήγορος απευθυνόμενος προς τον ΟΤΕΚ επισήμανε ότι η προαναφερθείσα απαίτηση, με βάση τον Ν. 3304/2005, συνιστά έμμεση διάκριση λόγω αναπηρίας, η οποία δεν δικαιολογείται από τη φύση των συγκεκριμένων επαγγελματικών δραστηριοτήτων. Επί του ζητήματος αυτού έθεσε υπόψη του ΟΤΕΚ έγγραφο τόσο του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΥΓΚΑ) όσο και φορέων, όπως το Νοσοκομείο Αφροδισίων και Δερματικών Νόσων Αθήνας «ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΓΓΡΟΣ» και το ΚΕΕΛΠΝΟ, σύμφωνα με τα οποία οι παραπάνω ασθένειες δεν πληρούν, εκ του τρόπου μετάδοσης, το κριτήριο της μεταδοτικής, μη συμβατής με την απασχόληση νόσου.

Συνεπώς οι φορείς της νόσου δεν πρέπει να υποβάλλονται σε κανέναν περιορισμό στην εργασία τους σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος ούτε μπορούν να αποκλειστούν από τη σχετική εκπαίδευση/επαγγελματική κατάρτιση.

Σε συνέχεια της παρέμβασης αυτής, ο ΟΤΕΚ ανέστειλε την παραλαβή των επίμαχων ιατρικών εξετάσεων έως ότου λάβει σχετικές ενημερωτικές απόψεις και οδηγίες από το ΥΓΚΑ. Περαιτέρω, στις προκηρύξεις εισαγωγής μαθητών και καταρτιζομένων στον ΟΤΕΚ για το 2010-2011 και το 2011-2012 απαλείφθηκε ο όρος της προσκόμισης των εν λόγω ιατρικών εξετάσεων από τους επιλεγέντες. Αντ' αυτού απαιτήθηκε μεταξύ άλλων δικαιολογητικών να προσκομίζονται και «υγειονομικές εξετάσεις από κρατικό φορέα σύμφωνα με την ενημέρωση της σχολικής μονάδας τους», χωρίς αυτές να συσχετίζονται με την πιστοποίηση της καταλληλότητας της υγείας των επιλεγέντων

ή τα αποτελέσματα αυτών να τίθενται ως αρνητικός όρος για την επιλογή των υποψηφίων ή την εγγραφή των επιλεγέντων.

Αξίζει, τέλος, να σημειωθεί ότι κατά τη διερεύνηση της εν λόγω υπόθεσης ανέκυψε ένα γενικότερο ζήτημα, το γεγονός δηλαδή ότι δεν υπάρχει ενιαία πρακτική στις ιατρικές εξετάσεις που απαιτούνται για την έκδοση ατομικού βιβλιαρίου υγείας εργαζομένων σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος από τις κατά τόπο αρμόδιες υπηρεσίες, καθώς κάποιες ζητούν εξετάσεις για σύφιλη, ηπατίτιδα τύπου Β, C και HIV/AIDS, ενώ άλλες όχι. Ο Συνήγορος ζήτησε από το ΥΓΚΑ να προβεί σε έκδοση εγκυκλίου προκειμένου να είναι ομοιόμορφη η ακολουθούμενη πρακτική, να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη του πολίτη στη διοίκηση και να διασφαλιστεί η ίση μεταχείριση των πασχόντων από τις συγκεκριμένες ασθένειες καθώς και η απόλαυση θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως η ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας, η προστασία της ιδιωτικής ζωής, η ελευθερία της εργασίας, το δικαίωμα στην εκπαίδευση και την κατάρτιση. Σε συνέχεια των παραπάνω, το ΥΓΚΑ σύστησε ομάδα εργασίας με αντικείμενο την τροποποίηση της νομοθεσίας που διέπει την έκδοση ατομικών βιβλιαρίων υγείας εργαζομένων σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, οι εργασίες της οποίας δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί (υπόθεση 17381/2009).

Χορήγηση αποζημίωσης κατόπιν συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας

Εργαζόμενη σε δημοτική επιχείρηση με σχέση ιδιωτικού δικαίου, η οποία είχε υποβάλει αίτηση για σύνταξη αναπηρίας λόγω των σοβαρών προβλημάτων υγείας που αντιμετώπιζε, ζήτησε τη διαμεσολάβηση του Συνηγόρου προκειμένου να εφαρμο-

στεί αναλογικά στην περίπτωση της διάταξη νόμου που προβλέπει τη χορήγηση εφάπαξ αποζημίωσης σε όσους συνταξιοδοτούνται λόγω συμπλήρωσης του νόμιμου ορίου ηλικίας (Ν. 435/1976, άρθρο 5). Ο Συνήγορος στο πλαίσιο διερεύνησης της υπόθεσης διαπίστωσε ότι η συγκεκριμένη διάταξη συνιστά έμμεση διάκριση, καθότι είναι μεν, φαινομενικά, ουδέτερη, ωστόσο θέτει σε μειονεκτική θέση τα άτομα με αναπηρία στις περιπτώσεις όπου η κατάσταση της υγείας τους δεν τους επιτρέπει να παραμείνουν στην εργασία μέχρι να θεμελιώσουν δικαίωμα για σύνταξη γήρατος. Περαιτέρω, κρίθηκε ότι δεν συντρέχει εν προκειμένω κάποια από τις προϋποθέσεις του κατ' εξαίρεση επιτρεπτού μιας τέτοιας διάκρισης, όπως αυτές προβλέπονται στο δεύτερο εδάφιο της περ. β' της παραγρ. 1 του άρθρου 7 του Ν. 3304/2005.

Με βάση το παραπάνω σκεπτικό, ο Συνήγορος συνέστησε στην προσφεύγουσα να αιτηθεί την ως άνω αποζημίωση επικαλούμενη τη συνδυαστική εφαρμογή του άρθρου 5 του Ν. 435/1976 με τις διατάξεις του Ν. 3304/2005 – υπήρξε δε και σχετική άτυπη διαμεσολάβηση προς τον νομικό σύμβουλο της δημοτικής επιχείρησης. Τελικώς, ο Συνήγορος πληροφορήθηκε ότι το αίτημα έγινε αποδεκτό και κατόπιν αυτού ολοκλήρωσε τη διαμεσολαβητική του παρέμβαση (υπόθεση 132198/2010).

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΛΟΓΩ ΗΛΙΚΙΑΣ

Θέσπιση ανώτατου ορίου ηλικίας για την πρόσληψη εποχικού προσωπικού

Συμμετέχων σε ανακοίνωση πρόσληψης προσωπικού ορισμένου χρόνου του Μουσείου Ακρόπολης, ειδικότητας ΔΕ Ασφαλείας, προσέφυγε στον Συνήγορο διαμαρτυρόμενος για τον αποκλεισμό του από

τη διαδικασία λόγω υπέρβασης του ορίου ηλικίας που έθετε η σχετική προκήρυξη (45ο έτος). Η ανεξάρτητη αρχή απηύθυνε στο Μουσείο Ακρόπολης έγγραφο στο οποίο επισήμαινε ότι η απόκλιση από τη γενική απαγόρευση θέσπισης ορίου ηλικίας πρέπει να συνοδεύεται από ειδική αιτιολογία, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θέτει ο Ν. 3304/2005. Σε απάντησή του, το Μουσείο Ακρόπολης υποστήριξε ότι έχει ήδη αιτιολογήσει τη θέσπιση ανώτατου ορίου ηλικίας για την πρόσληψη προσωπικού της συγκεκριμένης ειδικότητας ενώπιον του ΑΣΕΠ, το οποίο ελέγχει την εν λόγω διαδικασία πρόσληψης προσωπικού. Η αιτιολογία συνίστατο στο γεγονός ότι το προσωπικό ασφαλείας οφείλει να βρίσκεται σε συνεχή ετοιμότητα δράσης για οτιδήποτε απρόβλεπτο μπορεί να συμβεί στον χώρο του Μουσείου, γεγονός που επιβάλλει την ωριμότητα συμπεριφοράς και τη σωματική αλκή. Την αιτιολογία την αποδέχθηκε το ΑΣΕΠ, θεωρώντας την επαρκή. Ο Συνήγορος ολοκλήρωσε τη διαμεσολαβητική του παρέμβαση, καθώς, βάσει των διατάξεων του άρθρου 3, παράγρ. 2 του Ν. 3094/2003, δεν δύναται να ελέγξει άλλες ανεξάρτητες αρχές ως προς την κύρια λειτουργία τους (υπόθεση 137405/2011).

Θέσπιση κατώτατου ορίου ηλικίας για την πρόσληψη Μεσολαβητών και Διαιτητών

Υποψήφια σε διαδικασία πρόσληψης Μεσολαβητών του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (ΟΜΕΔ), μη πλήρους απασχόλησης με σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών, αποκλείστηκε διότι δεν είχε συμπληρώσει το κατώτατο όριο ηλικίας των 35 ετών, που τίθεται ως προϋπόθεση στη σχετική προκήρυξη. Πράγματι, στις διατάξεις του άρθρου 17

του Ν. 1876/1990 (όπως αντικαταστάθηκαν από τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 3899/2010) ορίζεται ως κατώτατο όριο ηλικίας για την πρόσληψη Μεσολαβητών το 35ο έτος και για την πρόσληψη Διαιτητών το 45ο έτος της ηλικίας. Ο Συνήγορος απηύθυνε έγγραφο στο γραφείο του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης επισημαινοντας ότι ο καθορισμός των ανωτέρω ορίων δεν φαίνεται να δικαιολογείται από την απαιτούμενη επαγγελματική εμπειρία για την άσκηση των καθηκόντων των εν λόγω θέσεων, καθώς στη μεν περίπτωση των Μεσολαβητών απαιτείται μόλις πενταετής αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα εργασιακών σχέσεων, στη δε περίπτωση των Διαιτητών απαιτείται αντίστοιχη δεκαετής εμπειρία. Ο Συνήγορος αναμένει απάντηση στο ως άνω έγγραφό του (υπόθεση 140062/2011).

Ηλικιακοί περιορισμοί για τη λήψη υποτροφίας από το ΙΚΥ

Με αναφορές τους προς τον Συνήγορο υποψήφιοι για χορήγηση υποτροφίας από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) διαμαρτυρήθηκαν για τη θέσπιση ανώτατου ορίου ηλικίας τόσο στην οικεία προκήρυξη όσο και στον εσωτερικό κανονισμό του ιδρύματος. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις οικείες προβλέψεις, το 28ο έτος της ηλικίας αποτελεί το ανώτατο ηλικιακό όριο για την υποβολή αίτησης για χορήγηση υποτροφίας για μεταπτυχιακές σπουδές και το 30ό έτος για την υποβολή αιτήματος χορήγησης υποτροφίας για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Δεδομένου ότι και οι δύο προσφεύγοντες υπερβαίνουν το ηλικιακό αυτό όριο, ζήτησαν την παρέμβαση της ανεξάρτητης αρχής προκειμένου να διακριβωθεί αν ο τιθέμενος περιορισμός είναι θεμιτός. Ο Συνήγορος σε σχετική παρέμβασή του προς το ΙΚΥ επισήμανε ότι ο

έλεγχος νομιμότητας του ως άνω ηλικιακού περιορισμού δεν εμπίπτει μεν στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 3304/2005, καθώς δεν αφορά διάκριση στην απασχόληση, την εργασία ή την επαγγελματική κατάρτιση, ωστόσο θα πρέπει να εξειδικεύονται επαρκώς οι λόγοι που δικαιολογούν τη θέσπισή του τηρουμένης της συνταγματικής αρχής της αναλογικότητας. Οι υποθέσεις παραμένουν εκκρεμείς (υποθέσεις 144154 και 143628/2011).

Όρια ηλικίας σε γιατρούς

Τον Συνήγορο απασχόλησε ιδιαίτερα η πρόβλεψη ορίων ηλικίας ως απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή υποψηφιότητας σε προκηρύξεις θέσεων ιατρών του κλάδου ΕΣΥ. Συγκεκριμένα, οι γραμματείες των συμβουλίων προσλήψεων και αξιολογήσεων δεν διαβιβάζουν τους φακέλους στους εισηγητές για την εκπόνηση της σχετικής εισήγησης και τα συμβούλια δεν εξετάζουν τους φακέλους όταν οι υποψήφιοι έχουν υπερβεί το 45ο έτος της ηλικίας τους κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας για την υποβολή των δικαιολογητικών. Ο Συνήγορος έχει απευθυνθεί στην ηγεσία του ΥΥΚΑ ζητώντας την αναμόρφωση του σχετικού νομικού πλαισίου, σύμφωνα και με τις επιταγές τής ίσης μεταχείρισης στην απασχόληση και την εργασία (ενδεικτικές υποθέσεις 5817, 18892/2009, 124018, 128555/2010).

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΛΟΓΩ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Σπουδαστής ΙΕΚ προσέφυγε στον Συνήγορο διαμαρτυρόμενος για τη χλευαστική, υβριστική και ταπεινωτική συμπεριφορά που υφίστατο από σπουδαστές του ΙΕΚ στο οποίο φοιτούσε λόγω του σεξουαλι-

κού του προσανατολισμού, αλλά και για την απουσία οποιασδήποτε παρέμβασης των εκπαιδευτικών του ιδρύματος προκειμένου να αποκατασταθεί το κλίμα που είχε δημιουργηθεί σε βάρος του. Ο προσφεύγων προσκόμισε στον Συνήγορο σχετική αίτηση που είχε απευθύνει στη διοίκηση του ΙΕΚ ήδη από τα τέλη Μαΐου του 2011, ζητώντας να διερευνηθούν συγκεκριμένα περιστατικά· ωστόσο, τουλάχιστον μέχρι τον χρόνο κατάθεσης της αναφοράς του, δεν είχε λάβει καμία σχετική απάντηση.

Ο Συνήγορος, με παρέμβασή του προς το αρμόδιο ΙΕΚ και τον ΟΑΕΔ, επισήμανε τα ισχύοντα στην κείμενη νομοθεσία σχετικά με την απαγόρευση των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού· ιδιαίτερα τόνισε ότι η συμπεριφορά που καταγγέλλεται συνιστά παρενόχληση και κατά συνέπεια μη επιτρεπτή μορφή διάκρισης, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 2, παράγρ. 2 του Ν. 3304/2005. Η διάταξη ειδικότερα προβλέπει ότι: «Ως διάκριση νοείται και η παρενόχληση ή κάθε άλλη προσβλητική ενέργεια η οποία εκδηλώνεται με ανεπιθύμητη συμπεριφορά που σχετίζεται με έναν από τους λόγους του άρθρου 1 και έχει ως σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας του ατόμου και τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή εκφοβιστικού περιβάλλοντος».

Ο Συνήγορος στην παρέμβασή του υπογράμμισε επίσης την υποχρέωση κάθε δημόσιας αρχής, ιδίως μάλιστα εκείνων που μπορούν ευχερέστερα να έχουν και έναν διαπαιδαγωγικό ρόλο λόγω της αποστολής τους, να συμβάλλει ενεργά και με συνέπεια στην

καταπολέμηση στερεοτύπων που τροφοδοτούν συμπεριφορές οι οποίες προσβάλλουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και την ελευθερία επιλογών του ατόμου.

Ζήτησε τέλος την ενδελεχή διερεύνηση των καταγγελλόμενων περιστατικών και τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων της οικείας έρευνας (υπόθεση 142382/2011).

Η ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΤΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ

Όπως και κατά το παρελθόν έχει επισημάνει ο Συνήγορος, στον Ν. 3304/2005 ορίζεται: «Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου δεν εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που προβλέπεται διαφορετική μεταχείριση λόγω ιθαγένειας και δεν θίγουν τις διατάξεις που ρυθμίζουν την είσοδο και την παραμονή υπηκόων τρίτων χωρών ή ατόμων άνευ υπηκοότητας στην επικράτεια, ούτε τη μεταχείριση που συνδέεται με τη νομική κατάστασή τους ως ιθαγενών τρίτων χωρών ή ατόμων άνευ ιθαγένειας».²

Πρόσβαση στην απασχόληση – Διαδικασία και προϋποθέσεις για την πρόσληψη ειδικού συνεργάτη από ΟΤΑ

Αλβανή υπήκοος προσέφυγε στον Συνήγορο διότι απορρίφθηκε αίτηση που είχε υποβάλει για πρόσληψη σε θέση ειδικού συνεργάτη για θέματα μετανάστευσης σε δήμο της Αττικής λόγω μη κατοχής της ελληνικής ιθαγένειας ή ιθαγένειας κράτους της ΕΕ. Ο Συνήγορος σε σχετική παρέμβασή του προς το Υπουργείο Εσωτερικών επισήμανε ότι η δυνατότητα πρόσληψης αλλοδαπού τρίτης χώρας θα μπορούσε να προβλεφθεί δεδομένου ότι η μεταναστευτική ιδιότητα του υποψηφί-

² Άρθρο 4, παράγρ. 2 και άρθρο 8, παράγρ. 2 του Ν. 3304/2005.

ου για τη συγκεκριμένη θέση μπορεί να αποτελέσει ακόμη και εξαιρετικό πρό- σόν, εφόσον στο πρόσωπό του πληρού- νται οι λοιπές ουσιαστικές προϋποθέσεις για την άσκηση των προβλεπόμενων καθηκόντων. Επιπλέον, ο Συνήγορος τό- νισε ότι η κατάληψη των συγκεκριμένων θέσεων από υποψηφίους που είναι κάτο- χοι αλλοδαπής ιθαγένειας τρίτης χώρας και οι οποίοι διαθέτουν μεταναστευτι- κή εμπειρία θα ήταν αναμενόμενο να ενθαρρύνεται στο πλαίσιο εφαρμογής πολιτικών ένταξης των μεταναστών. Πε- ραιτέρω, επισήμανε ότι το κριτήριο της ιθαγένειας θα μπορούσε να στοιχειοθε- τήσει λόγο διάκρισης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 8 (σεβασμός και προστασία της ιδιωτικής ζωής) και 14 (απαγόρευση διακρίσεων) της Ευρωπαϊ- κής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώ- που (ΕΣΔΑ).

Τέλος, ο Συνήγορος σημείωσε ότι η ανα- φερόμενη είναι μητέρα ημεδαπών ανη- λίκων και κάτοχος άδειας διαμονής για τον λόγο αυτό. Σύμφωνα με την ισχύου- σα νομοθεσία, η ιδιότητα του μέλους οι- κογένειας Έλληνα παρέχει το δικαίωμα διαμονής στη χώρα για λόγους προστα- σίας των μελών οικογένειας Ελλήνων ή πολιτών της ΕΕ. Συγκεκριμένα, σύμφω- να με τις διατάξεις του Ν. 3386/2005, ως μέλη οικογένειας Έλληνα μεταξύ των άλλων νοούνται οι σύζυγοι και οι απευθείας ανιόντες του Έλληνα (άρθρο 61, παράγρ. 2). Επιπλέον, προβλέπεται η δυνατότητα κτήσης μόνιμης διαμονής σε μέλη οικογένειας Έλληνα ή πολίτη άλλου κράτους-μέλους της ΕΕ μετά την παρέλευση πενταετίας νόμιμης διαμο- νής στη χώρα. Η οικεία άδεια χορηγείται και ανανεώνεται αυτοδικαίως ανά δεκα-

ετία και παρέχει στον κάτοχο δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας (άρ- θρο 63, παράγρ. 1). Με έγγραφό της η αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών απάντησε στα ανωτέρω αναφέροντας ότι, λόγω του γεγονότος ότι δεν υπάρχει ρητή νομοθετική πρό- βλεψη για την πρόσληψη αλλοδαπών τρίτων χωρών, «στην εξεταζόμενη πε- ρίπτωση υφίσταται κώλυμα διορισμού» (υπόθεση 139673/2011).

Κοινωνικές παροχές –
Χορήγηση φοιτητικού
στεγαστικού επιδόματος
σε αναγνωρισμένους πρόσφυγες

Αναγνωρισμένος πρόσφυγας προσέφυ- γε στον Συνήγορο διαμαρτυρόμενος για την άρνηση χορήγησης φοιτητικού στε- γαστικού επιδόματος από την αρμόδια ΔΟΥ στην οποία υπέβαλε την αίτηση, με την αιτιολογία ότι δικαιούχοι είναι μόνο έλληνες πολίτες ή πολίτες της ΕΕ, σύμφω- να με τα οριζόμενα στο άρθρο 10 του Ν. 3220/2004. Ο Συνήγορος στην παρέμβα- σή του επισήμανε ότι οι υποχρεώσεις της χώρας έναντι των αναγνωρισμένων προ- σφύγων απορρέουν τόσο από τη Σύμ- βαση της Γενεύης «Περί του καθεστώτος των προσφύγων», η οποία δεσμεύει τη χώρα μας, όσο και από τη νομοθεσία της ΕΕ.³ Αναφορικά δε με το πεδίο εφαρ- μογής του Ν. 3304/2005, ο Συνήγορος σημείωσε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγρ. 1: «Με την επιφύλαξη της παρα- γράφου 2 του παρόντος και του άρθρου 5, οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται σε όλα τα πρόσωπα, στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα όσον αφορά: [...] στ) τις κοινωνικές παροχές, ζ) την εκπαίδευση [...]». Ειδικότερα για τις

προβλεπόμενες εξαιρέσεις λόγω ιθαγέ- νειας η ανεξάρτητη αρχή επισήμανε ότι αυτές επιτρέπονται μόνο «στις περιπτώ- σεις που προβλέπεται διαφορετική μετα- χείριση λόγω ιθαγένειας και δεν θίγουν τις διατάξεις που ρυθμίζουν την είσοδο και την παραμονή υπηκόων τρίτων χω- ρών ή ατόμων άνευ υπηκοότητας στην επικράτεια, ούτε τη μεταχείριση που συν- δέεται με τη νομική κατάστασή τους ως ιθαγενών τρίτων χωρών ή ατόμων άνευ ιθαγένειας» (άρθρο 4, παράγρ. 2).

Κατόπιν των ανωτέρω
συνάγεται ότι ο αποκλεισμός
αναγνωρισμένου πρόσφυγα από
την καταβολή του φοιτητικού
στεγαστικού επιδόματος συνιστά
διάκριση λόγω ιθαγένειας μη εξαι-
ρούμενης από το πεδίο εφαρμο-
γής του ανωτέρω νόμου.

Ο Συνήγορος επικαλέστηκε επίσης και την πρόσφατη νομολογία του Ευρω- παϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, σύμφωνα με την οποία έχει κριθεί ότι ο αποκλεισμός αναγνωρισμέ- νων προσφύγων από κοινωνικές παρο- χές συνιστά διακριτική μεταχείριση σε βάρος τους σύμφωνα με το άρθρο 14 της ΕΣΔΑ.⁴ Ο Συνήγορος τόνισε ιδιαίτε- ρα ότι σε συμμόρφωση των ανωτέρω αποφάσεων ο έλληνας νομοθέτης τρο- ποποίησε τη μέχρι τότε ισχύουσα νο- μοθεσία, σύμφωνα με την οποία για την καταβολή κοινωνικών παροχών έθετε ως προϋπόθεση μόνο την ιθαγένεια.⁵ Σε απάντηση των ανωτέρω η ανεξάρ- τητη αρχή έλαβε σχετικό έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθη- σης και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με το οποίο «εφόσον ο φοιτητής δεν έχει τις

³ Βλ. άρθρα 22 και 23 της Σύμβασης και άρθρο 18 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁴ Βλ. αποφάσεις *Fawsie v. Greece*, no 40080/2007, και *Saidoun v. Greece*, no 40083/2007, της 28.10.2010.

⁵ Βλ. π.χ. άρθρο 63 του Ν. 1892/1990 για την καταβολή επιδόματος τριτεκνίας ή πολυτεκνίας, με την πρόσφατη τροποποίηση της παραγρ. 1 του άρθρου 42 του Ν. 3918/2011.



εν λόγω υπηκοότητας [την ελληνική ή κράτους-μέλους της ΕΕ], δεν δικαιούται να λάβει φοιτητικό στεγαστικό επίδομα, ακόμη και αν πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις χορήγησής του», καθώς και ότι «δεν έχει διατυπώσει, προς το παρόν, πρόθεση να τροποποιήσει τις διατάξεις που αφορούν τη χορήγηση του φοιτητικού επιδόματος».

Ο Συνήγορος επανήλθε με νεότερο έγγραφό του στο οποίο ανέφερε ότι το ζήτημα αυτό θα έπρεπε να έχει επιλυθεί πριν από την έναρξη του νέου ακαδημαϊκού έτους 2011-2012 με τη θέσπιση του κατάλληλου νομοθετικού πλαισίου, προκειμένου να προβλεφθεί, για λόγους ασφάλειας δικαίου, ρητώς η καταβολή του φοιτητικού στεγαστικού επιδόματος εφεξής και στους αναγνωρισμένους πρόσφυγες. Παράλληλα, πρότεινε το επίδομα αυτό να καταβληθεί αναδρομικά στους αναγνωρισμένους πρόσφυγες, εφόσον πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις. Δεδομένου ότι η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας δεν ανταποκρίθηκε σε εύλογο χρόνο, ο Συνήγορος απέστειλε και νέο έγγραφο στις εμπλεκόμενες υπηρεσίες των δύο συναρμόδιων υπουργείων (υπόθεση 138735/2011).

Εκπαίδευση – Άρνηση χορήγησης υποτροφίας ΙΚΥ σε σπουδαστριά που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια

Το ΙΚΥ αρνήθηκε να χορηγήσει υποτροφία σε υπήκοο Αλβανίας που επρώτευσε στις πανελλαδικές εξετάσεις, εμμένοντας στην άποψη ότι, σύμφωνα με το καταστατικό του, η υποτροφία χορηγεί-

ται μόνο σε όσους σπουδαστές έχουν την ελληνική ιθαγένεια.

Ο Συνήγορος απήλυσε έγγραφο στο ΙΚΥ, υπενθυμίζοντας την ύπαρξη σχετικού πορίσματος του από το 2008* όπου επισημαίνεται, μεταξύ άλλων, ότι άρνηση χορήγησης υποτροφιών επίδοσης σε αλλοδαπούς, και μάλιστα σε αλλοδαπούς που έχουν αποφοιτήσει από ελληνικά σχολεία και άρα είναι κατά τεκμήριο ενταγμένοι ισχυρά στην κοινωνική ζωή, αποτελεί αθέμιτη διάκριση σε βάρος τους για λόγους εθνικής καταγωγής. Η απάντηση του ιδρύματος αναμένεται (υπόθεση 145730/2011).

Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΩΣ ΦΟΡΕΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΡΟΜΑ

Διαδικασία μετεγκατάστασης των Ρομά του Βοτανικού

Ο Συνήγορος εξακολουθεί να διαπιστώνει αδράνεια της διοίκησης στη λήψη μέτρων για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης τόσο του πληθυσμού Ρομά που διαμένει στον καταυλισμό του Βοτανικού όσο και των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής, προκειμένου να αποτραπούν κίνδυνοι που απειλούν τη δημόσια υγεία και ασφάλεια.

Τα παραπάνω σημαίνουν πως δεν έχει

υπάρξει καμία πρόοδος στο ζήτημα της μετεγκατάστασης του πληθυσμού αυτού σε άλλο χώρο, όπως και ότι δεν έχει διερευνηθεί οποιαδήποτε άλλη εναλλακτική λύση για το ζήτημα της κατάλληλης στέγασής του. Η καθυστέρηση αντιμετώπισης των προβλημάτων στην περιοχή έχει προκαλέσει σε μεγάλο βαθμό την επιδείνωσή τους, και επιπλέον έχει διογκώσει τις δυσχέρειες διαχείρισης της κατάστασης. Η ένταση και η οξύτητα των προβλημάτων, αλλά και η ανάγκη σχεδιασμού και υλοποίησης μιας μακροπρόθεσμης λύσης που προϋποθέτει τη συμμετοχή και την ουσιαστική συνεισφορά όλων των αρμόδιων φορέων έχουν επανειλημμένα επισημανθεί από τον Συνήγορο.⁶

Στο πλαίσιο αυτό, η ανεξάρτητη αρχή ανέλαβε την πρωτοβουλία να πραγματοποιήσει σειρά συναντήσεων με εκπροσώπους των εμπλεκόμενων φορέων της κεντρικής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης, με στόχο τόσο να ενημερωθεί για τις ενέργειες στις οποίες έχουν προβεί ή προτίθενται άμεσα να προβούν ώστε να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα, όσο και να συνεισφέρει στην εντατικοποίηση των προσπαθειών για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων σε βραχυπρόθεσμο αλλά και σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Από τις ως άνω συναντήσεις και την οικεία ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών προέκυψε ότι στο ζήτημα της καθαρότητας έχουν μεν ληφθεί μέτρα για την αποκομιδή των απορριμμάτων στον καταυλισμό, ωστόσο, σύμφωνα και με κοινή διαπίστωση των αρμόδιων φορέων, κρίνονται ανεπαρκή.

Περαιτέρω, γνωστοποιήθηκε στον Συνή-

⁶ Βλ. ενδεικτικά *Ετήσια έκθεση 2008*, σ. 40-41· *Ετήσια έκθεση 2009*, σ. 44-46· *Ετήσια έκθεση 2010*, σ. 38-40· και *Ετήσιες εκθέσεις για την ίση μεταχείριση*.

γορο ότι από τον Ιούλιο του 2011 υλοποιείται το πρόγραμμα συνεργασίας του Δήμου Αθηναίων με το ΚΕΕΛΠΝΟ για τον εμβολιασμό των παιδιών του καταυλισμού και την παροχή υπηρεσιών υγείας, χωρίς όμως η προσπάθεια αυτή να συνδυάζεται με κάποια άλλη από τις ήδη σχεδιαζόμενες δράσεις στο πλαίσιο της ως άνω συντονιστικής προσπάθειας, και ιδίως ως προς το εγχείρημα καταγραφής του πληθυσμού.

Επίσης, επιμέρους δράσεις που είχαν εξαγγελθεί, όπως για την εκπαίδευση των τσιγγανοπαίδων (από το Υπουργείο Παιδείας), την αποτροπή καύσης καλωδίων, για τους όρους και τις προϋποθέσεις λειτουργίας των εγκαταστάσεων επεξεργασίας μετάλλου (σκραπ) και τη δημιουργία «πράσινων σημείων» για τη συλλογή και διαχείριση των υλικών ανακύκλωσης που προκύπτουν από τις δραστηριότητες των Ρομά (από την Ειδική Γραμματεία Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας), καθώς και επιχειρησιακές δράσεις αστυνόμευσης για τον έλεγχο της παραβατικότητας (από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη), παραμένουν υπό σχεδιασμό και, σύμφωνα με την πρόβλεψη των αρμόδιων υπηρεσιών, η υλοποίησή τους υπολογίζεται να ξεκινήσει μέσα στους επόμενους μήνες.

Ειδικότερα για το ζήτημα της εκπαιδευτικής ένταξης των παιδιών Ρομά που διαμένουν στον καταυλισμό του Βοτανικού, ο Συνήγορος πραγματοποίησε συναντήσεις με εκπροσώπους του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» του Πανεπιστημίου Αθηνών, συμμετείχε σε εκδήλωση που διοργανώθηκε από το πρόγραμμα στον χώρο του καταυλισμού και επισκέφθηκε παρακείμενα σχολεία, προκειμένου να παρακολουθήσει τις

ενέργειες που είχαν στόχο την εγγραφή των παιδιών στα σχολεία και την υποστήριξη της φοίτησής τους. Παράλληλα ήλθε σε επικοινωνία με το ΚΕΕΛΠΝΟ για τη διασφάλιση της πραγματοποίησης των εμβολιασμών στα παιδιά αυτά.

Η παρέμβαση του Συνηγόρου στην περίπτωση του καταυλισμού του Βοτανικού συνεκτιμά θιγόμενα δικαιώματα των περιοίκων της περιοχής, των διαβιούντων Ρομά, αλλά και ιδιωτών στην περιουσία των οποίων έχουν εγκατασταθεί.

Η συνδυαστική προσέγγιση όλων των ως άνω παραμέτρων καθιστά επιβεβλημένη τη λύση της μετεγκατάστασης, δεδομένου μάλιστα ότι με πρόσφατη δικαστική απόφαση το ελληνικό δημόσιο υποχρεώνεται να καταβάλει αποζημιώσεις σε ιδιοκτήτες ακινήτων στην περιοχή Χαλανδρίου όπου είχαν εγκατασταθεί Ρομά.

Στο πλαίσιο αυτό, επιμέρους πρωτοβουλίες και δράσεις αρμόδιων φορέων και υπηρεσιών στον ήδη υφιστάμενο καταυλισμό (εμβολιασμοί, καθαριότητα, εκπαίδευση, αστυνόμευση κ.λπ.) προφανώς έχουν ιδιαίτερη σημασία για την άμεση αντιμετώπιση των οξυτάτων προβλημάτων· δεν φαίνεται ωστόσο να συνδέονται με την προώθηση λύσεων που θα αντιμετωπίσουν συνολικά την οξύτητα και την ένταση του προβλήματος, στο πλαίσιο ενός συγκεκριμένου σχεδιασμού και χρονοδιαγράμματος.

Ο Συνήγορος έχει επανειλημμένα επισημάνει ότι η καταγραφή του πληθυσμού αποτελεί την αφετηρία και τη βάση οποιασδήποτε προσπάθειας επιχειρείται για τον σχεδιασμό μιας λύσης στα ζητήματα στεγαστικής αποκατάστασης των

Ρομά. Ο αριθμός των ατόμων που διαβιούν στον καταυλισμό του Βοτανικού εξακολουθεί να υπολογίζεται κατά προσέγγιση από τους αρμόδιους φορείς, χωρίς να έχει υλοποιηθεί οποιαδήποτε δράση συγκεκριμένης καταγραφής του πληθυσμού, των αναγκών και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του. Επιπλέον, καθίσταται αναγκαία η συνεργασία των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης με την αποκεντρωμένη διοίκηση, η οποία είναι πλέον αρμόδια, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3852/2010, για την επιλογή του ακινήτου στο οποίο θα εγκατασταθούν οι Ρομά σε ενδεχόμενη μετεγκατάστασή τους, καθώς και της αρμόδιας διεύθυνσης του Υπουργείου Εσωτερικών για την εποπτεία του συνόλου της διαδικασίας.

Ο Συνήγορος εξακολουθεί να διερευνά την περίπτωση αυτή, και θα τοποθετηθεί συνολικά και αναλυτικά με έγγραφό του στο προσεχές μέλλον.

Προς το παρόν, ο Συνήγορος θεωρεί ότι:

- Απαιτείται να ληφθούν μέτρα κατ' άμεση προτεραιότητα τα οποία θα στοχεύουν στην προστασία των βασικών δικαιωμάτων, και κυρίως του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, και θα αποβλέπουν τόσο στην ανακούφιση του εκεί εγκατεστημένου πληθυσμού όσο και των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής.
- Τόσο η διαδικασία μετεγκατάστασης όσο και η διαδικασία κοινωνικής ένταξης της ομάδας-στόχου, εφόσον υπάρξει ο κατάλληλος σχεδιασμός και η απαραίτητη συνεργασία των αρμόδιων φορέων, εκτιμάται ότι θα έχουν οφέλη για όλους τους μέχρι τώρα θιγόμενους από την παρούσα κατάσταση, ιδίως μάλιστα αν υλοποιηθεί με όρους «δημόσιας επένδυσης», γεγονός που προϋποθέτει βεβαίως



σχετική πολιτική βούληση. Ενδεχόμενη επιτυχής αντιμετώπιση των προβλημάτων θα αποτελέσει περίπτωση «καλής πρακτικής» ικανής να λειτουργήσει και να αξιοποιηθεί πιλοτικά και για άλλες περιοχές της χώρας όπου υπάρχουν αντίστοιχοι καταυλισμοί (υποθέσεις 7611/2009, 135730/2010).

Καθυστερήσεις ένταξης οικισμών στο σχέδιο πόλης

Χαρακτηριστικό παράδειγμα των προβλημάτων της στεγαστικής αποκατάστασης και εν γένει της κοινωνικής ένταξης αποτελεί η κατάσταση του οικισμού στο Δροσερό Ξάνθης. Μολονότι ο οικισμός του Δροσερού συμπεριελήφθη στο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο της πόλης της Ξάνθης τον Δεκέμβριο του 2010, και ενώ έχει γίνει η μελέτη κτηματογράφησης και έχει συνταχθεί ο κτηματολογικός πίνακας, μέχρι σήμερα η δημοτική αρχή δεν έχει προβεί στις απαραίτητες ενέργειες ώστε να εκπονηθεί η προβλεπόμενη πολεοδομική μελέτη και, κατ' ακολουθία, ούτε στην υλοποίηση της πράξης εφαρμογής του σχεδίου πόλης. Παράλληλα, καθυστερεί και η πραγματοποίηση του ειδικού τοπικού ρυμοτομικού σχεδίου που θα επιτρέψει την κατασκευή σχολείων (δημοτικού και γυμνασίου, για τα οποία έχει ήδη εγκριθεί χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ), τα οποία είναι απολύτως απαραίτητα για την εξυπηρέτηση των σχολικής ηλικίας παιδιών του οικισμού, ο αριθμός των οποίων φαίνεται να υπερβαίνει τα 800.

Κατά τη συνάντηση του Βοηθού Συνηγόρου για θέματα Ποιότητας Ζωής με τον Δήμαρχο Ξάνθης, επισημάνθηκε πως το γεγονός ότι η δημοτική αρχή δεν ανέλαβε τις σχετικές πρωτοβουλίες αποτελεί την κύρια αιτία λόγω της οποίας δεν έχουν

ξεκινήσει οι αναγκαίες διαδικασίες ώστε να ενταχθεί ο οικισμός στο σχέδιο πόλης. Συνέπεια της αδράνειας αυτής είναι να συνεχίζεται η κατάσταση ανομίας και εν τω μεταξύ να δημιουργούνται μη αναστρέψιμες καταστάσεις από πλευράς οικιστικής εγκατάστασης στον οικισμό. Ο Συνήγορος έχει δεσμευτεί να συμβάλει με κάθε πρόσφορο μέσο ώστε να αρθούν τα εμπόδια και να εξαλειφθούν οι γραφειοκρατικές δυσκολίες, προκειμένου να προχωρήσει και να ολοκληρωθεί η διαδικασία ένταξης του Δροσερού στο σχέδιο πόλης της Ξάνθης (υπόθεση 131746/2010).

Παρόμοιες καταστάσεις παρατηρούνται και σε άλλες περιοχές της χώρας όπου επί πολλά έτη υφίστανται σταθεροί καταυλισμοί Ρομά. Κατά το έτος 2011 κλιμάκιο του Συνηγόρου, στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος «Ίρις», πέραν των επισκέψεων που πραγματοποίησαν στους οικισμούς Ρομά στην Ξάνθη και την Κομοτηνή, επισκέφθηκαν εγκαταστάσεις στις περιοχές Αγρινίου, Λεχαινών-Αμαλιάδας Ηλείας, Αταλάντης Φθιώτιδας, Νέας Αλικαρνασσοῦ και Ρόδου.

Ο Συνήγορος συνεχίζει τη διαμεσολαβητική του προσπάθεια ώστε να επισπευστούν οι αναγκαίες επιμέρους ενέργειες προκειμένου να υπάρξει διευθέτηση των ζητημάτων που εμποδίζουν την κοινωνική ένταξη των Ρομά στις ως άνω περιοχές.

Εγκατάσταση/μετεγκατάσταση, συνθήκες διαβίωσης των Ρομά

Κατά το 2011 συνεχίστηκαν επισταμένως οι προσπάθειες του Συνηγόρου ώστε να συντονιστούν αλλά και να αναλάβουν πρωτοβουλίες οι εμπλεκόμενοι φορείς, ιδίως της τοπικής αυτοδιοίκησης, σε ζητήμα-

τα τα οποία χρήζουν άμεσων παρεμβάσεων σε υφιστάμενους καταυλισμούς Ρομά.

Ανταπόκριση υπήρξε για τα ζητήματα των Ρομά στην περιοχή Αλιάρτου. Οι ενέργειες μάλιστα της οικείας δημοτικής αρχής θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως θετικά πρότυπα.

Συγκεκριμένα, στην προσπάθειά του να αναπτύξει ένα πλαίσιο για τη δημιουργία σχέσεων καλής γειτονίας μεταξύ των Ρομά και των μη Ρομά κατοίκων του δήμου του, ο Δήμαρχος Αλιάρτου προέβη σε διάφορες ενέργειες προκειμένου να εξαλειφθούν σχετικά προβλήματα στην περιοχή της πόλης όπου υπάρχει αυθαίρετη εγκατάσταση Ρομά (υπόθεση 15083/2009). Έτσι, στην περιοχή όπου η εγκατάσταση είναι μεικτή, δηλαδή εκεί όπου υπάρχουν και σπίτια και παραπήγματα, ο δήμαρχος προχώρησε σε δράσεις όπως οι ακόλουθες:

- Εδραίωσε «πρόσωπο με πρόσωπο» επαφές με τους «επικεφαλής» των Ρομά της συνοικίας, προκειμένου να υπάρξει αλληλοδέσμευση περί τήρησης ορισμένων κοινώς αποδεκτών κανόνων συμπεριφοράς.
- Ανέλαβε την υποχρέωση «να φτιάξει τους δρόμους, ώστε να μη ζουν στη λάσπη, να επεκτείνει τον δημοτικό φωτισμό και το δίκτυο της ύδρευσης, να τοποθετήσει κάδους σκουπιδιών».
- Οι Ρομά από την πλευρά τους ανέλαβαν την υποχρέωση «να κρατούν την περιοχή τους καθαρή, να σέβονται τους γείτονες και να γκρεμίσουν τα (πέριξ των οικιών) παραπήγματα».

Η δημοτική αρχή εκτιμά ότι υπάρχει πρό-

οδος και ότι με επιπρόσθετες δράσεις που πρέπει να αναληφθούν («διακριτική κάλυψη ελεύθερων χώρων με μικρά πάρκα ή παιδικές χαρές» προκειμένου να μην υπάρχει χώρος για τη δημιουργία παραπηγμάτων) η περιοχή αυτή «πιο εύκολα, σε σχέση με τις άλλες του δήμου, θα ενταχθεί στον κοινωνικό ιστό».

Στην περιοχή όπου η κατάσταση κρίνεται «σαφώς ως η σοβαρότερη» όσον αφορά τα υφιστάμενα προβλήματα, με κύρια αιτία τη διαβίωση των κατοίκων σε πρόχειρα παραπήγματα, η δημοτική αρχή έκρινε ότι έπρεπε να αντιδράσει ανάλογα με την ιδιαιτερότητα των προβλημάτων που η εγκατάσταση αυτή αναδεικνύει. Τα προβλήματα αυτά είναι κυρίως τα εξής:

- Οι κάτοικοι «δεν είναι καταγεγραμμένοι», δηλαδή προφανώς δεν έχουν εγγραφεί στα δημοτολόγια, και επομένως «δεν αισθάνονται έντονα την ανάγκη δεσμεύσεων απέναντι στην υπόλοιπη τοπική κοινωνία».
- Η αυξομείωση του πληθυσμού σε διαφορετικές χρονικές περιόδους λόγω εποχιακών εργασιών δεν επιτρέπει τον προγραμματισμό και την υλοποίηση δράσεων οι οποίες θα είχαν ως στόχο την πρόληψη φαινομένων που οδηγούν σε κοινωνικές προστριβές.
- Η έλλειψη υποδομών τέτοιων που να εξασφαλίζουν αξιοπρεπή διαβίωση (π.χ. σύνδεση με δίκτυο ύδρευσης) έχει επιπτώσεις όχι μόνο για τους ίδιους τους κατοίκους αλλά και για τους περιοίκους, καθώς η ποιότητα ζωής των τελευταίων επηρεάζεται από τις συνθήκες που επικρατούν στη γειτονιά τους.
- Η αύξηση της παραβατικότητας, που περιλαμβάνει διάφορους τομείς, όπως

η αυθαίρετη ανέγερση παραπηγμάτων, η ρύπανση, η ηχορύπανση, η ανάρμοστη συμπεριφορά και η οδήγηση χωρίς δίπλωμα.

Για τη μείωση των φαινομένων αυτών η δημοτική αρχή:

- Προέβη στη βελτίωση των δρόμων, στη σύνδεση του καταυλισμού με δίκτυο ύδρευσης, στην τοποθέτηση κάδων απορριμμάτων και κοινόχρηστων βρυσών γνωρίζοντας ότι «η εξασφάλιση καλύτερων συνθηκών διαβίωσης για τους Ρομά [...] αυτομάτως θα βελτιώσει και τη δική τους ζωή»⁷ (δηλαδή των περιοίκων).
- Προέβη στον σχεδιασμό προγράμματος εμβολιασμού, που πρόκειται να τεθεί σε εφαρμογή σε συνεργασία με το Κέντρο Υγείας Αλιάρτου.
- Ανέλαβε την πρωτοβουλία να εξετάσει τα παιδιά Ρομά ομάδα ορθοπεδικών ιατρών προκειμένου να εντοπιστούν τυχόν μυοσκελετικές παθήσεις τους.
- Πραγματοποίησε γενική απογραφή του πληθυσμού με ιδιαίτερη έμφαση στον πληθυσμό των παιδιών προκειμένου να αποτιμηθούν οι ανάγκες τους και να γίνει προγραμματισμός σχετικών παρεμβάσεων.
- Προέβη επίσης στον σχεδιασμό δράσης για τη διαπαιδαγώγηση των Ρομά, κυρίως των παιδιών, σε στοιχειώδεις κανόνες υγιεινής από ομάδα εθελοντών, εκπαιδευτικών κ.ά., που επίσης πρόκειται να υλοποιηθεί.

Ο Συνήγορος, επικροτώντας κατ' αρχάς τη βούληση της δημοτικής αρχής να αναζητήσει πρακτικές διεξόδους, και μάλιστα τέτοιες που δεν απαιτούν υψη-

λά κονδύλια, στα προβλήματα που εμφανίζονται από την παρουσία αυτής της κοινωνικοοικονομικά ευάλωτης ομάδας στον Δήμο Αλιάρτου, ζήτησε να πληροφορηθεί περαιτέρω για τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες του πληθυσμού, καθώς και τον σταδιακό, τουλάχιστον, προγραμματισμό των δράσεων που ιεραρχούνται ως απολύτως απαραίτητες. Η θετική διάθεση της δημοτικής αρχής να αναζητήσει λύσεις στα προβλήματα που δημιουργούνται από την παρουσία των Ρομά στα διοικητικά της όρια επιβεβαιώθηκε και από την πρόσφατη (25.11.2011) επίσκεψη κλιμακίου του Συνήγορου.

Τέλος, πρέπει να γίνει αναφορά και στα γενικότερα προβλήματα που διαιωνίζονται λόγω της οικονομικής δυσπραγίας της χώρας και πλήττουν ιδιαίτερα τις ευάλωτες ομάδες, όπως οι Ρομά. Αυτά αφορούν κυρίως, σύμφωνα με τις υποθέσεις που διερευνά ο Συνήγορος, τη δυσκολία αποπληρωμής των στεγαστικών δανείων που οι Ρομά έλαβαν μέσω του προγράμματος του Υπουργείου Εσωτερικών κατ' εφαρμογή της ΚΥΑ 33165/2006, καθώς και την αναστολή των επιχειρηματικών επιχορηγήσεών τους μέσω του προγράμματος ΟΑΕΔ «Επιχειρήσεις Νέων Επιχειρηματιών με Πολιτισμικές Ιδιαιτερότητες (Ρομ) Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης».

Εμβολιασμός και εγγραφή παιδιών Ρομά στο σχολείο

Ο Συνήγορος διερεύνησε αναφορά της ΜΚΟ «Κιβωτός των Παιδιών» με θέμα τον εμβολιασμό και την εγγραφή στο σχολείο παιδιών Ρομά που κατοικούν στα Εξαμίλια Κορινθίας. Για το θέμα αυτό απευ-

⁷ Εντός εισαγωγικών, αποσπάσματα από το υπ' αριθμ. 5957/14.6.2011 έγγραφο του Δήμου Αλιάρτου προς τον Συνήγορο.



θύνθηκε τόσο στο Γενικό Νοσοκομείο Κορίνθου όσο και στο ΚΕΕΛΠΝΟ προκειμένου να καθοριστεί ο φορέας που θα αναλάβει τον εμβολιασμό των παιδιών. Αρχικά είχε οριστεί ότι αρμόδιο για την ενέργεια αυτή είναι το Γενικό Νοσοκομείο Κορίνθου λόγω του ότι οι κάτοικοι Ρομά στην περιοχή δεν θεωρούνται μετακινούμενος πληθυσμός· στη συνέχεια όμως, λόγω αδυναμίας του νοσοκομείου να καλύψει τη δράση αυτή, το ΚΕΕΛΠΝΟ δέχτηκε να την εντάξει στον τρέχοντα προγραμματισμό του. Όσον αφορά την ένταξη των παιδιών αυτών στο σχολείο, ο Συνήγορος ζήτησε τη συνεργασία της Ειδικής Γραμματείας Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθώς και του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» του Πανεπιστημίου Αθηνών, το οποίο προγραμμάτισε ενέργειες και συναντήσεις με τους τοπικούς εκπαιδευτικούς παράγοντες προκειμένου να διασφαλιστεί ότι όλα τα παιδιά Ρομά γίνονται δεκτά στο σχολείο (υπόθεση 143265/2011).

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑ

Εκπαίδευση στελεχών του Συνηγόρου και προσφορά εκπαίδευσης

Κατά το 2011 συνεχίστηκε η εντατική συνεργασία και ανταλλαγή τεχνογνωσίας του Συνηγόρου με άλλους φορείς, που δραστηριοποιούνται εντός και εκτός Ελλάδας, σε θέματα εφαρμογής και προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Παράλληλα, αξιοποιώντας τη γνώση και

την εμπειρία του, ο Συνήγορος συμμετείχε σε σειρά επιμορφωτικών σεμιναρίων που στόχο είχαν την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση στελεχών της διοίκησης σε θέματα καταπολέμησης των διακρίσεων στον χώρο της εργασίας.

Επικοινωνιακές δράσεις του Συνηγόρου για την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης

Συμμετοχή στο πρόγραμμα «Progress»

Σημαντικό μέρος των ενεργειών επικοινωνίας της ανεξάρτητης αρχής, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της ως φορέα προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, καλύφθηκε με χρηματοδότηση του προγράμματος «Progress» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την απασχόληση, τις κοινωνικές υποθέσεις και την κοινωνική ένταξη. Ο Συνήγορος με αυτό τον τρόπο μπόρεσε να υλοποιήσει τις ακόλουθες δράσεις:

- Έκδοση ενημερωτικού φυλλαδίου για τις διακρίσεις με τίτλο *Οι διακρίσεις σταματούν εδώ!*, το οποίο διανεμήθηκε πανελλαδικά σε 75.000 αντίτυπα μέσα από free press έντυπο.* Παράλληλα, το ίδιο φυλλάδιο μεταφράστηκε και τυπώθηκε σε γλώσσα Μπράιγ για πρόσωπα που έχουν προβλήματα όρασης και ήδη διανεμήθηκε σε 500 αντίτυπα με τη βοήθεια της οργάνωσης «Φάρος των Τυφλών».
- Έκδοση πρακτικού οδηγού προς δημοτικές αρχές για ζητήματα κοινωνικής ένταξης των Ρομά. Πρόκειται για ειδική έκδοση του Συνηγόρου* που απαντά με άμεσο τρόπο στα δυνητικά ερωτήματα των στελεχών της τοπικής

αυτοδιοίκησης σχετικά με περιθωριοποιημένες ομάδες Ρομά. Παράλληλα, αυτή η έκδοση φιλοδοξεί να καταστεί χρηστικό επικοινωνιακό εργαλείο για τις παρεμβάσεις του Συνηγόρου στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης των Ρομά, καθώς με αυτή συγκεντρώνονται και συστηματοποιούνται οι υποχρεώσεις των αρμόδιων φορέων σε τοπικό επίπεδο.

- Αγγλική έκδοση του ιστοχώρου του Συνηγόρου για θέματα Ρομά.
- Σειρά παρεμβάσεων σε περιοχές της περιφέρειας (Αγρίνιο, Αμαλιάδα, Λαμία, Ρόδος, Κως, Θεσσαλονίκη, Ξάνθη, Λέσβος και Ηράκλειο) όπου έχουν εντοπιστεί σημαντικά προβλήματα λόγω της ύπαρξης κοινωνικά αποκλεισμένων πληθυσμών Ρομά.

Δράση για την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού

Ο Συνήγορος διένειμε για τρίτη συνεχόμενη χρονιά ενημερωτικό φυλλάδιο περί προστασίας από διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού στην εκδήλωση «Φεστιβάλ Υπερηφάνειας – Athens Pride», στην πλατεία Κλαυθμώνος, το Σάββατο 4.6.2011.*

Νέος σύνδεσμος στην ιστοσελίδα του Συνηγόρου σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης και νέα ειδική ιστοσελίδα για τους Ρομά

Το 2011 αναρτήθηκε στο διαδίκτυο νέα ιστοσελίδα του Συνηγόρου ως φορέα προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης* καθώς επίσης και ειδική ιστοσελίδα για τους Ρομά*.

Συμμετοχή σε εθνικά και διεθνή δίκτυα για την καταπολέμηση των διακρίσεων

Από το έτος 2005 ο Συνήγορος συμμετέχει στο ευρωπαϊκό δίκτυο Equinet, ένα δίκτυο οριζόντιας σύνδεσης και συντονισμού των επίσημων φορέων που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση των κοινοτικών Οδηγιών κατά των διακρίσεων στις χώρες της ΕΕ και στις υπό ένταξη χώρες. Στέλεχος του Συνηγόρου εξελέγη το 2009 μέλος του ΔΣ του δικτύου, και η ανεξάρτητη αρχή συμμετέχει ενεργά σε όλες τις ομάδες εργασίας του δικτύου. Εκπροσωπείται δε συστηματικά στις συναντήσεις που πραγματοποιούνται ετησίως για την οργάνωση των εργασιών των ομάδων και για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα θέματα διακρίσεων στο πλαίσιο των εκάστοτε επιλεγμένων δράσεων της ομάδας. Ο Συνήγορος έχει αναλάβει από το έτος 2009 τον συντονισμό των δράσεων του δικτύου προκειμένου να αποτιμηθούν οι διακρίσεις που υφίστανται οι Ρομά στην Ευρώπη, αλλά και η αποτελεσματικότητα της παρεχόμενης προστασίας στο πλαίσιο της οικείας κοινοτικής οδηγίας (βλ. και «Διεθνείς δραστηριότητες»).



Περισσότερα και πιο αναλυτικά στοιχεία,
στον ιστότοπο του Συνηγούρου www.synigoros.gr.

Οι αστερίσκοι [*] μέσα στο κείμενο παραπέμπουν
σε κατάλογο συνδέσμων (www.synigoros.gr/?i=stp.el.links2011) όπου μπορείτε να βρείτε
σχετικά αναρτημένα έγγραφα.